

בעזרת השם יתברך

וועד העירוב

515 - 1 עמוד

השלמת החסר ממה
שפירסמו בעתונים
כאילו הרה"ק הרש"ב
מליובאוויטש לא רצה
לעשות עירוב. ושם
הבקשה בפועל
שמבקש רשות לעשות
עירובין בכל עיר (וזה
היה כתוב על אותו
הדף והעלימו את זה)

הגדה"ק רבי שלום דובער זי"ע מליובאוויטש

כ"ה אור יום ה' כ"ח טבת תרס"ט לפ"ק

בני יקירי ש"י כלתי (התנוכה) והכ' תי'
נכדותיי היקרות והנחמדות יחיו

הגדה"ק

ת"ל בעד החוה"ש כה לחי...

...וכן ה"י בדבר ההצעה כענין שמירת שבת (והיינו לבטל חק שביחת יום הראשון) וענין עירובין (סעי' ט"ז ט"ז בהפראג') שרצו הפולנים לאחד ב' הבקשות. ואנחנו באסיפתינו החלטנו לבלי לבקש בדבר העירובין מפני הגרעון שיש בזה, שע"י היתר ההוצאה מוציא גם שירעם ומחסה א"ע בו וכה"ג ובר"כ משתכח עי"ן איסור ההוצאה מרשות לרשות בש"ק, ובפרט לאחר הבקשה הזאת עם ענין הש"ק שזה נוגע מאד בנפש אחינו ודאי לא יתכן, כאשר כר"כ אין לאחד החמור עם הקל שמא יתנו את הקל לכד. והר"מ יצא נגד זה בתוקף (נגד דעת הרש"ל) ופעל לכה"פ שהעמידו זה בשני דברים.

כן עמד נגד סעי' ד' אשר באמת אין הדעת סובלת זאת שכל פלך יעשה לו תורה בפ"ע. ומי יודע מי יהיו הרבנים, אשר בכל פלך ודאי נמצאים כאלה שאינם מתאימים אל הכוונה האמיתית...

אגרות קודש מוהרש"ב ח"א אגרת ר"ז)

דבר זה כתב הרה"ק מוהרש"ב זצ"ל בשנת תרס"ט, כנראה שהיה תנידון במקומות שהיו מוזנחים בשמירת שבת קודש, והיה חוטש לחששות הללו, אולם לפועל בשנת תר"ע כתב מוהרש"ב זצ"ל ברשימות התקנות בזה הלשון:

אמצע אדר שני עת"ר

(25...) להתיר לעשות עירובין בכל עיר.

(אגרות קודש אדמו"ר מוהרש"ב ח"א אגרת רנ"ז)

קובץ יגדיל תורה

שנה ת, חוברת ב (לט)

בית, כסלריתבת היתשמיא, ברוקלין, נ.י.

ילקוט חידושי רבותינו ותלמידיהם
בנגלה וכו'

יוצא לאור ממזן למזן
על ידי חברי הכולל שניי מחברות
כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

כתובת המערכת:

KOLEL AVRECHIM

770 Eastern Parkway,

Brooklyn, N. Y. 11213

1) כבוד ה' אלהיכם... (א) אלהיכם... (ב) אלהיכם... (ג) אלהיכם... (ד) אלהיכם... (ה) אלהיכם... (ו) אלהיכם... (ז) אלהיכם... (ח) אלהיכם... (ט) אלהיכם... (י) אלהיכם... (יא) אלהיכם... (יב) אלהיכם... (יג) אלהיכם... (יד) אלהיכם... (טו) אלהיכם... (טז) אלהיכם... (יז) אלהיכם... (יח) אלהיכם... (יט) אלהיכם... (כ) אלהיכם... (כא) אלהיכם... (כב) אלהיכם... (כג) אלהיכם... (כד) אלהיכם... (כה) אלהיכם... (כו) אלהיכם... (כז) אלהיכם... (כח) אלהיכם... (כט) אלהיכם... (ל) אלהיכם...

11) אלהיכם... (12) אלהיכם... (13) אלהיכם... (14) אלהיכם... (15) אלהיכם... (16) אלהיכם... (17) אלהיכם... (18) אלהיכם... (19) אלהיכם... (20) אלהיכם... (21) אלהיכם... (22) אלהיכם... (23) אלהיכם... (24) אלהיכם... (25) אלהיכם... (26) אלהיכם... (27) אלהיכם... (28) אלהיכם... (29) אלהיכם... (30) אלהיכם... (31) אלהיכם... (32) אלהיכם... (33) אלהיכם... (34) אלהיכם... (35) אלהיכם... (36) אלהיכם... (37) אלהיכם... (38) אלהיכם... (39) אלהיכם... (40) אלהיכם... (41) אלהיכם... (42) אלהיכם... (43) אלהיכם... (44) אלהיכם... (45) אלהיכם... (46) אלהיכם... (47) אלהיכם... (48) אלהיכם... (49) אלהיכם... (50) אלהיכם...

41) אלהיכם... (42) אלהיכם... (43) אלהיכם... (44) אלהיכם... (45) אלהיכם... (46) אלהיכם... (47) אלהיכם... (48) אלהיכם... (49) אלהיכם... (50) אלהיכם... (51) אלהיכם... (52) אלהיכם... (53) אלהיכם... (54) אלהיכם... (55) אלהיכם... (56) אלהיכם... (57) אלהיכם... (58) אלהיכם... (59) אלהיכם... (60) אלהיכם... (61) אלהיכם... (62) אלהיכם... (63) אלהיכם... (64) אלהיכם... (65) אלהיכם... (66) אלהיכם... (67) אלהיכם... (68) אלהיכם... (69) אלהיכם... (70) אלהיכם... (71) אלהיכם... (72) אלהיכם... (73) אלהיכם... (74) אלהיכם... (75) אלהיכם... (76) אלהיכם... (77) אלהיכם... (78) אלהיכם... (79) אלהיכם... (80) אלהיכם... (81) אלהיכם... (82) אלהיכם... (83) אלהיכם... (84) אלהיכם... (85) אלהיכם... (86) אלהיכם... (87) אלהיכם... (88) אלהיכם... (89) אלהיכם... (90) אלהיכם... (91) אלהיכם... (92) אלהיכם... (93) אלהיכם... (94) אלהיכם... (95) אלהיכם... (96) אלהיכם... (97) אלהיכם... (98) אלהיכם... (99) אלהיכם... (100) אלהיכם...

ילקוט חידושי רבותינו ותלמידיהם

- (2) דברים שבדפוס המוקים לרוב היהדות או לצניעות יחזרו ע"י הממ', והעורכים יעשו והנדפסי מחו"ל לא ינחנו לעבור.
- (3) המבזה את הדת והקדוש לבניי המעללים על היהודים ואמונתם יעשו ע"פ תביעת הרב כמו כבזוי יחד הדתות.
- (4) המשפטי יהיו או ע"פ חוקי המדינה (אם נמצאים בהם) או ע"פ השו"ע כפי שיבאר הרב אל השופטי.
- (5) כל עניני הכשרות יהיו תחת השגחת הרב ויהי ברשותו להכריז עליהם הן על ההכשר והן על האיסור.
- (6) מה שימצא הרב שדרוש להשגחה ע"פ הדין יתמנה אותו שהרב ימצא אותו למוכשר.
- (7) המוכר דבר אסור יענש על שהכשיל ועל אונאה.
- (8) בכל פלך יהי וועד של ג' רבנים לפקח בעניני הדת ולפתור שאלות הנולדות בבלבם, וההחלטות שלהם יחשבו לחוק בגלילותיהם.
- (9) הוצי' הועד יהי על ערי הפלך.
- (10) כועד הרבנים שבמניסטי יהיו רק המומחים בעניני הדת ויבחרו ע"י רבני הדת.
- (11) עניני הדתיים של יהודי פולין יהי תחת הנהגת ועד הרבנים הנ"ל וכהועד יבחרו ג"כ רבני פולין כפי חשבון מספר יהודי פולין.
- (12) סמיכות רבנים יהי מג' רבנים במושב חלמא כחדא.
- (13) שו"ב ומגיד מלמד מורה וכ"ש מורה בת"ח הממ' יהיו מוסמכים הנ"ל, והרשות להרב לבחון ולהתוות על קנקן תמיד.
- (14) הסמיכה תהי' לאחר שיבוא העודה על ישראל מרבנים המכירים אותו. ואם אחר הסמיכה ימצא בו פסול מחויב לחזור הסמיכה ובא"ל יענש.
- (15) בהסמיכה יהי' מפורט כשרונותיו, ומלמד ומורה מה יכול ללמד ולאזהר תלמידים.
- (16) סדרי וספרי הלימוד בכל בחי הלימוד יהיו נקבעים ע"פ הרבני.
- (17) רב שנתמנה ע"י שחוד ביכולת ועד הפלך להסירו ולחבוע מאחו סמיכתו חזרה.
- (18) לבטל חוק חיוב לימוד שפת רוסי' בתודים.
- (19) בחי כנסיות יהיו לפי מספר המשפחות לא לפי מספר הבתים.
- (20) בכל ביהכ"ס יצמד כראש איש מוסמך מהרב שיודע דיני ביהכ"ס ויר"ש.
- (21) התלמידים שהגיעו להוראה יפטרו מעבודה"צ, ולכה"פ ינתן להם ארכא עד שישלמו בלימודם ואח"כ יהי' דין עבודתם כמו המתנדבים.
- (22) לבטל חוק שכיתת יום הראשון משומרי ש"ק.
- (23) לא יהי' כח בשום אדם להכריז משרתו או פועלו לעבוד בש"ק וכן ככ"ד שנגד הדת.

- (24) שיהי' כח ביד הרב למחות (ולתכת לדין) מלתלל ש"ק ויו"ט בנערים הפחותים מכ"א שנים אפי' אם זהו ברצונם והסכמתם.
 - (25) להתיר לעשות עירובין בכל עיר.
 - (26) לפטור את היהודים מלעמוד למשפט ולהעיד בש"ק.
 - (27) לפטור את הרבנים משבועת העדות.
 - (28) להכיר שלפי דת היהודים הלילה הולכת אחר היום לכל דבר.
 - (29) חדשי ההבטחה לגרושה ואלמנה יחשבו מומן נחינת הגט של הדת.
 - (30) אנ"צ שאינם במלחמה ישכחו בש"ק ולחח להם האפשרי שילמדו בש"ק.
 - (31) להאכילם מאכלות כשרות או ליתן להם במומן הם ישיגו מאכלם בעצמם.
 - (32) להרשות להם לתפור כנדיהם שלא בשעטנו.
 - (33) להתיר להם לישא ציצית ובתוך תפציהם יהיו ציציה ותפילין.
 - (34) בבית המאסר ינתן ליהודים מאכל כשר, ושישכחו בש"ק ויו"ט, וישוחן⁴⁴ ספרי הדת לקרוא בהם, וילבשו ציצית.
 - (35) שלא להכריז את הרב להשביע בערכותיהם אנשים המפורסמים לרע בעניני הדת, או מכשילי הרבים וכה"ג.
 - (36) אשה שיש בידה שטר אירוסין (חנאים) יש עדים שדרו יחד, יש כחותה להכריז בעלה לתת לה כתב נישואין אצל הממ'. והבנים יחשבו לכשרים, וגם התחובה⁴⁵ תחשב לראי' ותצורף אל הכתב אירוסין.
 - (37) להכריז את המעגן לפרנס את אשתו ותוכל לתבוע זאת ע"פ התעודה הנ"ל.
- הצעת גארנפינקל אשר רבנים דוחי' ⁴⁶ יעמדו לפני המניסטי.

סימן כא

בענין אישפת הרבנים הנ"ל

• כ"ק אדמיר מוחרש"ב נ"ע י"א

ב"ה יום ה' י"ג תשרי.

כבוד ידידי עוז הרב המפורסם נכבד ומרומם י"א כו' מו"ה אלעזר משה

ש"י.

(44) אצ"ל: הכתובה.

(45) אצ"ל: ושיותן.

(46) = דתאחזי (רחמיים, למעט רבנים מסעם).

(47) נעתק מארכיון מאריינאוטקי שבספרית כ"ק ארטריר שליט"א.

התאריך, יום ה' י"ג תשרי" מאתם לשנת תרס"ט; וכיון שהאסיפה נקראה ליום ג' ט' נת.

מה[מ]כאים אותם כפה או בכתב. 2) דברים שכדפוס המזיקים לרוח היהדות או לצניעות יוחרמו ע"י חממי' והעורכים יענשו והנדפסי מחו"ל לא ינתנו לעבור. 3) המבזה את חדת והקדוש לבניי ותמעללים על היהודים ואמונתם יענשו ע"פ תביעת הרב כמו בביוזי יתר הדתות. 4) המשפטי' יהיו או ע"פ חוקי המדינה (אם נמצאים בהם) או ע"פ השו"ע כפי שיבאר הרב אל חשופטי'. 5) כל עניני הכשרות יהיו תחת השגחת הרב ויהי ברשותו להכריז עליהם הן על החכשר והן על האיסור. 6) מה שימצא הרב שדרוש להשגחה ע"פ הדין יתמנה אותו שהרב ימצא אותו למוכשר. 7) המוכר דבר אסור יענש על שהכשיל ועל אונאה. 8) בכל פלך יהי' וועד של ג' רבנים לפקח בעניני חדת ולפתור שאלות הנולדות בפלכם, והתחללות שלחם יחשבו לחוק בגלילותיהם. 9) הוצ' הוועד יהי' על ערי הפלך. 10) בוועד הרבנים שבמניסטי' יהיו רק המומחים בעניני חדת ויבחרו ע"י רבני חדת. 11) עניני הדתיים של יחודי פולין יהי' תחת הנהגת ועד הרבנים הנ"ל ובהוועד יבחרו ג"כ רבני פולין כפי חשבון מספר יחודי פולין. 12) סמיכות רבנים יהי' מג' רבנים במוותב תלתא כחדא. 13) ש"ר ובמקור מלמד מורה וכ"ש מורה בת"ת חממי' יהיו מוסמכים הנ"ל, והרשות להרב לבחון ולתהות על קנקן תמיד. 14) הסמיכה תחי' לאחר שיביא תעודה על ישרותו מרבנים המכירים אותו, ואם אחר הסמיכה ימצא בו פסול מחויב לחזור הסמיכה ובא"ל יענש. 15) בהסמיכה יהי' מפורש כשרונותיו, ומלמד ומורה מה יכול ללמד ולאיזה תלמידים. 16) סדרי וספרי הלימוד בכל בתי הלימוד יהיו נקבעים ע"פ הרבני'. 17) רב שנתמנה ע"י שוחד ביכולת ועד הפלך להסירו ולתבוע מאתו סמיכותו חזרת. 18) לבטל חוק חיוב לימוד שפת רוסי' בחזורים. 19) בתי כנסיות יהיו לפי מספר המשפחות לא לפי מספר הבתים. 20) בכל ביהכ"ס יעמוד בראש איש מוסמך מהרב שיודע דיני ביהכ"ס ויר"ש. 21) התלמידים שהגיעו להוראה יפטרו מעבודה"צ, ולכה"פ ינתן להם ארכא עד שישתלמו בלימודם ואח"כ יהי' דין עבודתם כמו המתנדבים. 22) לבטל חוק שביתת יום הראשון משומרי ש"ק. 23) לא יהי' כח בשום אדם להכריח משרתו או פועלו לעבוד בש"ק וכן בכ"ד שנגז' חדת. 24) שיהי' כח ביד

שלמנינו ומבואר הצעת השייכות לכ"א מארבע מאלפי' הנ"ל, ע"כ מתברר שאודו רשימה שרשם לעצמו מה להציע בב"א מהעדות הנ"ל.
לקמן בסוף מכתבא ההצעה, אשר רבנים דוח' יעמדו לפני המניסטי', הצעה זו באה לפועל ביום ג' י"ח אדר"ש, וא"כ נראה שההחלטה שלמנינו נכתבו בימים שלפניו.
18: השה' לקמן אגרת רמב"ם, ובתוספתו בהערת שם.
22: השה' לעיל אגרת ר"ז, ובתוספתו בהערת שם.

הרב למחות (ולתבוע לדין) מלחלל ש"ק ויר"ט בנערים הפחותים מכ"א שנים אפי' אם זהו ברצונם והסכמתם. 25) לחתיר לעשות עירובין בכל עיר. 26) לפטור את היהודים מלעמוד למשפט ולהעיד בש"ק. 27) לפטור את הרבנים משבועת העדות. 28) להכיר שלפי דת היהודים הלילה הולכת אחר היום לכל דבר. 29) חדשי ההבחנה לגרושה ואלמנה יחשבו מזמן נתינת הגט של חדת. 30) אני"צ שאינם במלחמה ישבתו בש"ק ולתת לחם האפשרי שילמדו בש"ק. 31) להאכילם מאכלות כשרות או ליתן להם במזומן והם ישגו מאכלים בעצמם. 32) לחרשות להם לתפור בגדיהם שלא בשעטנו. 33) לחתיר להם לישא ציצית וכתוך חפצייהם יהיו ציצית ותפילין. 34) בבית המאסר ינתן ליהודים מאכל לשר, ושישבתו בש"ק ויר"ט תשיוותן ספרי חדת לקרוא בהם, ולבשו ציצית. 35) שלא להכריח את הרב להשביע בערכותיהם אנשים המפורסמים לרע בעניני חדת, או מכשילי הרבים וכח"ג. 36) אשה שיש בידה שטר אירוסין (תנאים) ויש עדים שדרו יחד, יש בכוחה להכריח בעלה לתת לה כתב נשואין אצל חממי', והבנים יחשבו לכשרים, וגם תוכ'תובה תחשב לראי' ותצורף אל הכתב אירוסין. 37) להכריח את המעגן לפרנס את אשתו ותוכל לתבוע זאת ע"פ התעודה הנ"ל.

הצעת גארנפינקל אשר רבנים דוח' יעמדו לפני המניסטי'.

רנה

[אדר"ש עת"ר]

... חברה שומרי שבת לעורר בדבר שמירת הש"ק וביותר בין הפועלים ועוזרי המסחר, כאשר הרבה ממין הנ"ל לא היו מחללים את השבת רק מפני שבאופן אחר אינם מוצאי' פרנסתם וצריכים להשיג חברים מהפועלים שישלמו פרס קבוע לתודש בקלאסטיין, ולהחזיק

25: השה' לעיל אגרת ר"ז.

גארנפינקל: הרב אלי' אהרן גארנפינקל ספי"ב.

דוח: רחמיים (למעט רבנים מסע"מ).

המניסטי' - ראש הממשלה סטליין, במרשיית ע"ד מנישה זו ראה לקמן באגרת רמב"ם, וראה גם וישריו

של יע"כ מאריך בספרו, גדולים אין אונזער צייט' (ע' 206).

רנה

נעתיקה מגזטייק שטאטיי המכובדים, והתחלה חסרת, ומתחילת, נורת הנ"ד הכוביה, נראה, שגם הצעה זו נכתבה בשעה שנכתבו ההצעות שבסי' שלפניו.